ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

วิเคราะห์การประยุกต์หลักสาราฉียธรรม ในการบริหารงานบุคคลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายจรัส ปันธิ

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ คร. พิสิฏฐ์ โคตรสุโพธิ์

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีจุดประสงค์เพื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการนำเอาหลัก สาราณียธรรม มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ก่อตั้ง จนกระทั่งถึงปัจจุบัน โดยการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารเป็นหลัก และนำมาเสนอด้วยการพรรณา

จากการศึกษาพบว่า การบริหารงานบุคคล เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนทั้งสิ้น เริ่มตั้งแผ่ การสรรหาคนเข้ามาสู่องค์กรจนกระทั่งพื้นจากองค์กรไป ซึ่งกระบวนการในการบริหารงานบุคคล ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ก่อตั้งมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันได้บริหารงานโดยยึดหลักของระบบ ราชการ โดยอาศัย กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ มาเป็นฐานในการบริหารงานบุคคล นอกจาก นั้นแล้ว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยังได้นำเอาระบบคุณธรรม จริยธรรม และการบริหารแบบธรรมา ภิบาลมาเป็นฐานในการดำเนินงาน อีกทั้งการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยังได้ยึดหลัก แห่งสัจธรรม ตามปณิธาน และภาษิตประจำมหาวิทยาลัย ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะสร้างบุคลากร ทุกฝ่ายให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ อยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข มีความรัก ความแมตตา ช่วย เหลือซึ่งกันและกัน มีความสามักกีในหมู่คณะ มีการเรียนรู้ ฝึกฝนตนเอง จนสามารถเป็นที่ยอมรับ เการพนับถือ เป็นผู้ที่สามารถครองตน ครองกน และครองงานได้ ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับหลัก สาราณียธรรม 6 ประการของพระพุทธศาสนา กล่าวคือ เป็นการแสดงความรัก ความเมตตาต่อกัน สนับสนุนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้กำแนะนำ ชี้แนะในสิ่งที่ดีงาม มีความหวังดี ความปรารถนาดี ต่อกัน ให้กวามอนุเคราะห์หรือช่วยเหลือแบ่งปันกัน ยึดมั่นอยู่ในศิลธรรมอันดี ตามกฎ แบบแผน วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ตลอดถึงการมีความคิดเห็นที่เกื้อกูลกัน เป็นไปในทำนองเดียวกัน เมื่อ มีข้อสงสัย หรือ ความไม่ชัดเจนก็นำมาปรึกษาหารือกันอยู่ตลอดเวลา โดยหลักสาราฉียธรรมทั้ง 6

ประการนั้น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคคลได้เป็นอย่างดี ในทุกระดับ ทั้งระดับผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา ตัวเอง เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งผลให้ การบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประสบความสำเร็จและพัฒนามาโดยตลอด

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ในอนาคตอันใกล้นี้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะได้มีการปรับเปลี่ยนการบริหารงานเป็นแบบมหาวิทยาลัยในกำกับ ดังนั้น หลักสาราณียธรรม จึง มีความจำเป็น และสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในระบบใหม่นี้ เพราะว่า เป็นหลักธรรมที่สามารถสร้างความรัก ความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในหมู่ คณะ เป็นการเน้นความดีเป็นหลัก เพราะหากคนซึ่งเป็นหัวใจหลักของการบริหารงานบุคคล เป็น คนคีมีคุณธรรมแล้ว ย่อมที่จะส่งผลดี และนำมาซึ่งความสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้าแก่หน่วยงาน แต่ ในทางตรงกันข้าม หากให้ความสำคัญเฉพาะกับคนเก่งเท่านั้น ไม่สนใจกับคนดี ย่อมทำให้การ บริหารงานบุคคล ประสบกับความล้มเหลวได้อีกเช่นกัน

TO MAI

Independent Study Title

An Analysis of the Application of Saraniyadham in CMU Personnel

Administration

1010 - 5

Author Mr. Jaras Panti

Degree Master of Arts (Buddhist Studies)

Independent Study Advisor Lect. Dr. Phisit Kotsupho

ABSTRACT

The aim of this Independent Study is to find out how 6 Saraniyadhammas were practised by the personnel administration office of Chiang Mai University since its establishment upto present. Its methodology is documentary research and it was presented in a descriptive way.

From the study, it was found that personnel administration is concerned with a whole procedure of personnel administration starting from one's admission upto one's retire from the office. Personnel administration in Chiang Mai University since its establishment is proceeded according to the relating law and order, rule and regulation. Furthermore the university proceeds its administration under virtuous system etical code and the good governance. The notion of the administration, acrording to the university's declaration and proverb, is aimed at promotion and upgrading all levels of its personnel power with the higher knowledge and capacity making them living together happily and hormoniously with a good heart towords each other, inspiring them with longing for more learning and practice in which one will be skillfull in 3 administration process, i.e., oneself, colleague and one own work, effectively. The above-mentioned administration principle, conducted in Chiang Mai University is in line with a Buddhist set of Dhamma called 6 Saraniyadhammas, which are as follwing: bodily loving-kindness verbal loving – kindness mental loving – kingness, charring the gains among members justly, following the regulation and orders strictly, adhearing to the declaration and principle of the institution. It is clear that these 6 Saraniyadhammas were applied in every level of works done by all levels of

personnel power of the university causing personnel administration in Chiang Mai University met with success and has been developed respectively.

The auther's suggestion is that while Chiang Mai University is going to change its administration into an autonomous university very soon, the 6 Saraniyadhammas were very neccessary to be applied in the new system of administration, since it can help cultivate loving-kindness harmony and good heart among its members. This is an administrative principle acrording to virtue. Its principle is that if each member of the group was good (i.,e. virtuous), the good results are to come to group automatically. And if only skillful was emphasized, left behind the virtuous one, eventually it may cause failure to personnel administration in the long run.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved